

Posudek k rigorózní práci

Autor: Mgr. Šárka Veselá

Oponent: Mgr. Lenka Felcmanová

Název práce: Školní zralost

Autorka se ve své rigorózní práci zaměřila na problematiku screeningu školní zralosti, konkrétně pak komparaci výsledků diagnostiky vybranými testy školní zralosti a možnosti využití nového diagnostického nástroje MaTeRS (rok vydání 2013) u dětí s vývojovou dysfázií. Autorka zaujímá k využívání screeningových nástrojů stanovisko, které je v souladu s aktuálním trendem v pedagogické a speciálněpedagogické diagnostice, jímž je využívání diagnostických nástrojů nikoliv ke konstatování deficitu, ale ke stanovení vhodné podpory. V případě testů zaměřených na zhodnocení školní zralosti se jedná o odklon od využívání těchto testů k indikaci odkladu školní docházky k jejich využití pro určení oblastí, ve kterých potřebuje dítě rozvíjet a podpořit, aby mohlo úspěšně zahájit povinnou školní docházku.

V teoretické části se vedle definování oblastí zahrnovaných do konceptu školní zralosti a popisu postupů a metod uplatňovaných v rámci diagnostiky školní zralosti v ČR autorka věnuje také popisu přístupu k diagnostice školní zralosti v zahraničí. Odbornost textu teoretické práce je místy nevyvážená a jsou zde uvedeny dílčí nepřesnosti (např. str. 50). Podkapitoly věnované diagnostice školní zralosti u dětí s jednotlivými druhy zdravotního postižení mohly být zpracovány detailněji (zejm. v případě sluchového postižení a zrakového postižení a také narušené komunikační schopnosti). Jazyková a stylistická úprava místy neodpovídá nárokům kvalifikační práce (např. děti jsou připravováni - str. 55, děti jsou sledováni – str. 52).

V praktické části práce se autorka zaměřila na porovnání výsledků diagnostiky několika testy využívanými ke screeningu školní zralosti včetně nového nástroje MaTeRS. Výzkumný vzorek tvořilo 58 dětí navštěvujících běžné mateřské školy a dále 26 dětí s vývojovou dysfázií navštěvujících mateřskou školu pro děti s narušenou komunikační schopností. Zjištění z výzkumné studie jsou zajímavá, zásadní je zejména zjištění, že nový test MaTeRS nezachytil děti s vývojovou dysfázií jako děti, které jsou ohrožené školní neúspěšností, přestože korelace výsledků s jinými testy (zejm. Testem rizika poruch čtení a psaní pro rané školáky) byla relativně vysoká. Vizuální prezentace dat (především prostřednictvím grafů od str. 74) mohla být provedena přehledněji, týká se především popisu obsahu grafů.

Otázky k obhajobě: Blíže objasněte tvrzení uvedené v cit. „ Experimentálně byla tedy zjištěna možná efektivita testu MaTeRS u skupiny dětí s VD s podmínkou stanovené diagnózy“. Jak si vysvětlujete rozdíly v hodnotách korelace skóre jednotlivých testů u skupiny dětí s VD a dětí intaktních a také nízkou míru citlivosti nového nástroje MaTeRS?

Dne: 12.1. 2015